

Este de două ori în septembrie: **Joia** și **Duminică**; era cându-vă pretinde importantă materielor, va fi de trei său de patru ori în septembrie.

Pretiul de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu întregu	8 fl. v. a.
diametate de anu	4 fl. v. a.
patru	2 fl. v. a.
pentru România și strainetate:	
anu întregu	12 fl. v. a.
diametate de anu	6 fl. v. a.

Prenumeratiuni se facă la toti dd. corespondinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiunea **Stationsgasse Nr. 1**, undsunat a se adresa și corespondintile, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditor's; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe și alte comunicări de interes privat — se respondă căte 7 or. pe linie; repetările se facă cu pretiu scăzut. Pretiul timbrului căte 80 cr. pentru una data se anticipează.

Invitat de prenumeratiune

ALBINA

pre semestrulu anului curinte alu II-lea, resp. patraru alu III-lea, eu preturiile ce se vedu in fruntea foii.

Redactiunea.

Budapest, in 1 augustu n. 1874.

Casă reprezentativa a Dietei Ungurești — astăzi terminandu-si siedintele meritorie, și-nchiesă sesiunea a două a periodului seu. Nu va mai tine, decât ună sau două siedintie pentru forma, adeca ca să primește nunciale Casei de susu si dora să publice cari-va legi san-
tationate.

In siedintă de astăzi nerabdarea a fost la culme; totă căte se petrecu, merseaza foră multă socotă — numai ca să trăcea iute. Nici nu voiau parintii patriei a mai ascultă plansori si argumente, la petițiuni si interbelatiuni, nici refleksi-
uni la obiectele de sub discusiune.

Ni pare fără reu, căci tocmai astăzi aveau să audă pre calea unor petițiuni substerne si a unei interbelatiuni adresate ministrului de finanție — gravamine despre abusuri grele — 1. in privința restantelor de dare după sesiunile noastre parochiale; 2. in privința padurilor din fostă granită milită;
— dar Babesiu abia începă să splică aceste abusuri si nedreptătiri, candu domnii prin larma neincetata i dovedire, că — nu mai vrăi să audă nemic! Si asiă propunerile facendu-se numai prescurtu, remase ca aceste cause la alta ocasiune au să se rededu naintea reprezentantilor tierii, de cumva domnii ministri nu vor luă indemnă din cele pucine audite, a intreveni si a pune stăvila abusurilor.

Legea electorale fău prima in a treia lectura si se tramise Casei de susu.

Si acum, că acăsta lege este casă votată si sanctionata, de ora ce se scie, că Casă magnatilor nu mai are să facă vră modificării esseentiale, — să ni spunem inca una data opiniunea — in trei cuvinte — despre ea:

Ea, printre multe dispusestiuni rele si violente, are multe si fără bune, si chiar la desbatare succesera unele modificări favorabili, astfelui, incătu Romanii de către vor fi cu inteleptiune si zel, vor potă scoțe deputati nationali si mai usioru, si mai multi. D'alta parte inşa si guvernul de va vră să fie blastemat, apoi are modu de atâtea apucature dusmane, incătu pote se strice si falsifice ori-ce alegere.

Noi in nrulu viitoru vom incepe a o publică întrăga, asiă cum să votați — nouă lege electorală, ér după ce ea va fi prima si de Casă magnatilor si sanctionata de MSa, o vom publică într'o brosiurica in mii de exemplaria, dorindu ca ea să nu lipsescă de premăsa nici unui cartulariu romanu.

Mai nainte de a se deschide siedintă publică a Casei, se tinenă o siedintă privată, Obiectul fău: cestiuza unor necesarie modificării in Regulamentul Casei, specialmente incătu pentru pregătirea materielor, respective proiectelor de lege pe sămă siedintelor publice.

Pana acătoate proiectele aveau să trăcea prin sechii ale Casei, măcar cătu vră fi foste desbatute prin care-va comisiune specială. Se propune deci — pe temeiul experienței de pana acumă, ca să se compuna comisiuni

avisidă a celor, de la aceleia să nu mai trăea la sechii, ci să vina de adreptulu in plenul Casei.

Natură cestiuze aduse cu sine, de se desbatu si se reconoscă necesitatea, ca — in comisiuni speciale după priorită să fie reprezentate toate părțile din Casa.

Babesiu profită de ocasiune, pentru dă sprinții ambele, măsuri, dar totu o data a dă expresiune nemultumirei, ce a causată pretotindid pasarea unor dd. ministri facia de deputati fostei granită militari, pre cari in cele mai atingetore de grantia obiecte, ii-a trecutu cu vederea la consultatiunile tenuete, buna ora in cestiuza de arondare a comitatelor banatice si la cestiuza pentru vendiarea edificiilor erariali din fostă granită. Pretinse dar, ca nu numai Cameră, dar si domnii ministri să consulte in astfelui de cause speciale pre cei special minte indreptatiti.

Babesiu adause, că — nă vrăi să facă interbelatiune publică din gravaminul adus, dar recomenda atenției si apriuiri domnilor/ministri cele atinse.

Budapest, in 31 iuliu n. 1874.

Casă cea mare, interesulu celu ce preocupa astăzi spiritele in totă părțile, este — *Causă alegerei de Archiepiscopu-Patriarchu* serbescu in Carlovetsu.

S'a intemplatu lucruri — ne mai pomenite, nesplicabili si nejustificabili! Alesulu cu unanimitate alu Congresului, episcopulu de Buda, Aseniu Stojcovicu, consiliariu intimu de statu alu Imperatorului-Rege, decoratul cu crucea cea mare a ordinului Leopoldinu, — barbatul bisericei si alu națiunei celu mai demn si — unicul de viață si publica si privata — nepetata, unu modelu sublimu de moderatiune si de pietate, — tuu santu, o raritate de cele mai rare in timpul nostru, — elu, la propunerea guvernului ungurescu in contilegere cu celu croat, a fost reieptatul prin Maiestatea Sa, denegendu-i-se intarirea cerută de lege si eschidiendu-se din numerulu episcopilor alegibili!

Lucru — repetim — ne mai pomenit, nesplicabilu si — după noi intr'un statu constitutional — nejustificabilu; apoi — după a nostra parere, toma pentru acăstă, fără compromisatoriu — nu numai pentru lege si ministeriu, dar Dieu si pentru prenaltiatul Tronu! — firescă; căci — poporul si lumea neadapata in secretele sferelor mai nalte — nu potu să primește acăstă, ér Resolutiunea nu dă nici picu de motivu !!

Si, ce inca ne prinde mirare este, că acăsta altissima Resolutiune, in formă de *Rescriptu*, adresatu Comisariului regiu Hueber, chiar si in buletinul oficial „B.-P. Közlöny“ se publică *fora datu*, si foră *contrasemnatura!**)

Resolutiunea cuprinde mai multe obiecte, si ea in puncturile essentiali sună — acuratul tradus in asiă:

„La propunerea ce ni s'a facut prin ministrulu presedinte ungurescu alu Nostru, impreuna cu ministrulu de cultu si instructiune publică, precum si in contilegere cu guvernului Nostru pentru Croatia-Slavonia si Dalmatia — nu ne aflăm indemnati a ni dă altissim'a Năstra intarire intemplatei alegerei.“

„Te insarcinediu deci pre Fidelitatea Ta, ca să aduci la conosciuntă a Con-

gresului acăsta altissima vointia a Năstra si să-lu provoci, ca — pe langa eschiderea individului reieptat, in modulu prescrisul in Resolutiunea noastră din 27 maiu a. c. să facă alta alegere pentru sechunul archiepiscopal-patriarchal.“

„Resultatul alegerei nouă, Fidelitatea Ta, pre calea indegetata in instructiunea ce Ti s'a datu, ér lu-vei substerne naintea Năstra.“ —

Cestiuza pentru Dotatiunea Patriarchului, MSa dice, că s'a resolvită dejă printre Resolutiune din 7 iuliu a. c. si — după cum noi suntem informati, intr'adeveru s'a resolvită — dar cum? asiă, că dotatiunea s'a lasat ca pana acumă, adeca in folosirea nerestrinsă a domniului *Dalia*, — tocmai contrariul de cea ce a propus Congresulu, carele voiă, ca domnul *Dalia*, cu unu venit anualu de 70—100 mii de florini, să se administre printre comisiunea nationale a congresului, intru profitulu fondurilor nationali, ér Patriarchul să se solvăca din fonduri căte 24,000 fl. la anu.

In cătu pentru cererea Congresului ca alegerea si intarirea de episcopi pentru scaunile vacanti să se tiana suspinsă — pana candu se va statorí unu nou modu de alegere, — acăsta cerere inca s'a respinsu, sustienendu-se deocamdata modulu de alegere de pana acumă, adeca prin *Sinodulu episcopescu*, cu eschiderea națiunei.

Va să dica, totă cererile unanime ale Congresului nationale serbescu se respinsa simplu, numai descoptirea de supunere si aderintia a națiunei prin Congresu — o primă MSa cu placere! —

Acesta Resolviri — vrendu-nevrendu aducu omului espertu a minte — timpul celui mai rigurosu absolutismu!

In astfelui de imprejurări — de secur nime nu va fi cuprinsu de mirare, că Congresulu, vediendu acestea si tie-nendu positiv minte, cumca sunt resultantele agitatuielor si denunciatuielor infernali chiar a le episcopilor lor, cari se rupu pentru dobândirea cu ori-ce pretiu a scaunului patriarchal, — ajunsă la ideia, dă-II delatără pre acei episcopi, condamnatii de opiniunea publică, si dă alege pre metropolitul nostru din Sibiu, pre parintele *Procopiu*, despre carele sunt convinsi, că pre langa totă infirmitatea sa corporale, are o anima bună către poporul si unu sufletu curatul pentru lege si pentru biserica, si carele — desi romanu de neamu, totusi prin crescerea serba ce a avutu, stă intocmai asiă aproape de serbi, casă de romani.

Dupa o depesia, ce ieri după mediasi din Carlovetsu catra pré demnulnostru deputatu national generariulu *Doda*, conferintă de ieri a deputatilor congresual, cu 55 voturi contra 10, s'a ingagiatu a votă astăzi pentru *Procopiu Ivacicovicu*.

Astfelui stau trebele in momentu; ce va fi urmatu astăzi in Carlovetsu, vom scăi pana mane. —

Budapest, in 1 augustu n. 1874.

Pentru plăia mare si furtunosa de ieri după mediasi, telegrafulu abia astă noptea tardiu a potutu aduce scrisoare despre alegerea de ieri in Carlovetsu, cari scrisi nu mai potura fi publicate in foile de astăzi demanția. Dupa cum noi de adreptulu suntem informati, resultatul alegerei este: 56 voturi pentru metropolitul nostru *Procopiu Ivacicovicu*; 12 — 9 voturi să se facă datu pentru

Gruiciu si Kengyelatz, despre ce insă nouă nu s'a depesiatu.

Va să dica, archiepiscopulu si metropolitul nostru este alesu *Patriarchu* alu bisericei ortodoxe serbesci din *Ungaria*, *Croatia* si *Slavonia*, si — potem spune, că ministeriul magiaru n'are nici cea mai mica exceptiune in contra intaririi prin MSa a acestei alegeri.

„Ce dicem noi la acăstă?“ — scimă că, din totă părțile ni se va pune acăsta intrebare. Vom responde de ocamdata in pucine cuvinte. De cinci-siese septembri am fost pregatiti pentru acăsta eventualitate. Nici guvernul magiaru nu i este o surprindere. De indata ce — intarirea lui *Stoicoviciu* s'a declarat de absolutu neposibile, guvernul magiaru n'avea altu modu d'a scăpa din *impas*; partită nationale serbescă n'avea altu espediinte, dă-si salvă onorea si caușa.

Prin alegerea lui *Ivacovicicu* — reprezentantii națiunei serbe — a), si resbunara asupra hotilor din sinulu propriu; b) incercarea salvăgreu amenintia a autonomia nationale bisericescă; c) dovezida eclatantmintă incredere catra Romani si plecare pentru o solidaritate durabile pe terenul bisericesc.

Din acestu punctu de vedere, ori cătu de greu ni cade, a perde pre amătul si veneratul nostru capu bisericesc, si — ori cătu prevedem grelele sacrificia, ce are să ni coste nouă alegere de Archiepiscopu si Metropolitul, totusi n'am potutu de cătu reconsice nevoie.

Dar regimul magiaru si special minte press'as — n'are cătu de pucinu temeu de a-si arogă sie si inteleptiunei sale acăsta alegere; pentru că conoscutu este, cumca candidatul, favoritul, ba chiar fortatul alu seu a fost episcopulu *Nicanor Gruiciu*, cu acesta apoi a suferit indoit u fiasco.

Alta data mai multe. —

Pesta, in 31 iuliu n. 1874.

Dupa cele ce ni se scriu din diferite părți — mai vertos ale Transilvaniei, adunarea generală a associatiunii Transilvanene in Deva pre dilele de 10 si 11 augustu cal. nou, promite a fi forte cercetata. Sunt multi, cari doresc a compensa prin interesa de estu timpu ne-activitatea de anu. Deci s'au ingagiati multime de membri de a se infacișia cu familiu cu totu. Unii domni corespondinti ai nostri vrăi a sci, că din acăsta interesare unii guvernamentalii presupunu si scopuri politice — nationale, de unde se si astăpta la vediuta in Deva unele persoane ce stau aprópe de politia, dar totu de o data se astăpta că acele persoane vor sosi si vor porni de acolo cu nasulu lungu! Romanii nu se potu face, să vorbescă de politica — nici anume chiamati pentru acestu scopu, dar — adunandu-se ei pentru scopuri eu totulu altelte!

Din mai multe părți ni se reportă, cumca a mersu — ca din adinsu respandita — in tote direcțiunile faim'a, că Ex. Sa, presedintele de pana acumă alu *Associatiunei*, b. V. Popu, s'ar fi pronunciato positivmente, că — nu mai poate primă alegerea de presedinte; de unde deci a si urmatu cauta-re a lampă a unui nou presedinte, corespondintorul chiamării; ba unii amici, pona si din străinatate — ne provoca, ca să ne procunciăm in acăsta privintia.

Noi in acăsta privintia mai antau de totă observăm, că — nu astănu de felu motivata schimbarea in persoană primului presedinte; ér pentru casulu de către schimbarea s'ar pretinde — măcar foră motivu, apoi

— montașim a cărui nu scăpă să dică.

*) Din reportulu ce publica foile despre siedintă de mercuri a Congresului — se ve-de, că Rescriptul ce a urmatu asupra adresă de credință si supunere a Congresului,

altă, decât cea ce ni se scrie în această privință prin unii și altii corespondenți, și ce este că — mai multă să vorbă despre dlu Consiliariu aulic în pensiune Iacob Bolga, er pre unele locuri să ar aminti cu placere numele Metianu.

Cevăzi mai de multă — audiăm vorbindu-se despre Ese. Sa dlu metropolitul Dr. Vanea din Blasie; în timpul din urma înse — marturisimă că — foră să scimă caușa din care, acăsta voce a amutit. Nu ne indoimă că — și mai alte persoane se potu aduce în combinație; noi însă credem, că din cele numite — ori carea va corespunde pe deplin, și asiă linisiti asteptăm o're alegerii. —

Intru interesulu economiei naționale.*)

„Gazeta universale de Augsburg“ afișă lipsa a se ocupă de fras'a despre — „Recolta Ungariei“, pentru de a o spăla și desfundă; și — laudată făță provoca intr'un'a pre cele lalte gazete solide, a lamuri și propagă de asemenea adeverul, pentru de a feri publicului celu mare dar simplu, de inselatorii si de amagire.

Noi — in ori-ce privinția, din ori-ce punctu de vedere, aflăm întreprinderea Gazetei universale de Augsburg — pré la locu și demna de sprințare. Dar noi, facia cu alu nostru publicu, nu semtim lipsa d'ne ocupă multă cu coticarii cei flamandi de la bursa; noi cauta să punem acentul pre interesulu nemedilocitul poporului nostru si alu tie-rei noastre.

Premiindu, că de candu cu „Krach-ul“ mîile de coticari de la burse — flamandescu binisoru; căci — nu mai au pre cine să ciupescă, fiind că — nu mai au cleiu si curse, cu cari să prinda pre nebuni, — premiindu acăstă, vom spune tocmai după laudată făță, precum și după scările ce se respandescu pe fie-care dia din Viena, cumca aceiasi coticari flamendi, d'unu scurtu tempu incocă, și a nume de candu prin ploile si caldură ce dede Ddieu, se indreptara si ingrasiera ici-colea semenaturele noastre, credua fi aflatu momela, cleiul si curs'a, pentru d'prindesi d'aciupeli publicului celu prostu la bursa, in faim'a despre recoltă Ungariei de estu timpu. De o data ei pusera in circulație parola despre — „Recolta Ungureasca“, anume că ea este escelente; că ea va vindeca totă boala noastră si — ne va pună crasă in petioară.

Astfelii „recolta ungureasca“ astăzi s'a facutu de proverbu in Europa, intocmai ca si — „Globul Ungariei!“ Asia ne persiflediu cei de la Gazea universale.

„Recolta Ungariei“ — are să dese unu transportu colosalu, si asiă dura unu venitul nonplusultra drumurilor de feru, cari — nu-si potura solvi cuponulu din iuliu; prin acăstă dividendele au să se urce, actiunile să ajunga cursuri nalte: deci — alergati omeni la bursa si cumpărati hărții de specula, că — „recolta Ungariei“ vi va aduce profitu mare!

„Recolta Ungariei“ are să aduca bani nenumerabili in tiéra; dările vor să se plătescă, omenii vor să caute a-si cumpără căte de totă, pona si de placere său lussu, pretiurile fabricatorilor vor să se urce; industria să infloră, capitalele să sporă; totă lumea va să caute întreprinderi si elocări pentru banii cei multi; totă hărțile de statu si de industria vor să iie sboru străordenariu: deci — alergati omeni la bursa si — cumpărati totu felul de hărții, căci speculantii astăzi manevră cu profitu!

Asia merge acăstă frumosa aria — foră finitu.

Dar ce este adeverul? — Ce?! Apoi noi de multă l'am spusu cetitorilor nostri; și făță universale astăzi vine a ni-lu intarfi cu date secure.

Cele ce se dicu, se propaga cu maiestria, despre recoltă nostra, nici pe diu'metate nu sunt adeverate. Cea mai escelente recoltă ce a avutu candu-va Ungaria, a fost la 1867; cea de estu timpu, după totă datele publicate, peste totu luata, nici pe diu'metate nu o va ajunge pe aceea.

Ei, dar mai este ună de considerat. La 1867 Germania avea recoltă de mediloci, Francia slabă, America insasi — nu pre buna; er pentru recoltă cea buna a Russiei, lipsau

comunicatiunile necesari, pentru d'a poté se concura cu Ungaria; — astăzi este de totu altmîntrelia. Germania are recoltă buna; Franția, — inca buna; pentru Svetiér'a, Anglia, Holanda, Svedia si Norvegia — comunicatiunile Russiei, cu recoltă ei esclente, sunt în stare a ni eschide ori-ce concurenția, si asiă — chiar de că Ungaria ar avea o recoltă casă la 1867, nu ne potem aștepta nici la unu esportu si nici pe de parte la pretiurile din 1867 pentru că — lipsesc trebuintă, lipsescu piatiale!

Dar — datele ce aduce „Gazeta universale de Augsburg“ mergu mai de parte si dovedescu că, chiar și de că am poté esportă atâtă si cu acelesi mari pretiuri, ca și la 1867, chiar nici atunci „recolta Ungariei“ nu și în stare a produce vr'o minune, a nume a indreptă finantie si chărticle decadiute.

La anul 1867 Ungaria a esportatu cereale (grane de totu feliu) cam 68½ milioane de centenaria vamali,**) si pentru totă acestea a platit in tipu de transportu drumurilor ferate ceva peste 8 milioane florini; er căstigul adus a casa i-a fost 100 de milioane fl. (Nota bene: după datele ce noi am publicat la rondulu nostru, căstigul a fostu: cam 100 milioane taleri, sau 150 milioane fl. cea ce mai corespunde cătimpui esportat de 68 ½ milioane de centenaria.)

Ei bine: 11 societăți de transportu, cu unu capitalu inlocut de 1000 de milioane ar fi a se imparti la unu căstig de 8—9 milioane florini; ce bagatelu este acăstă, spre a face ca să se urce, să se indrepte pretiurile actiunilor, candu intregu căstigul n'ajunge nici de 1 procentu!

Ei bine! Să punem că chiar 100 de milioane ni-ar veni in tiéra din strainetate, căcar că candu este vorba de cifre, apoi nici sanguinicii căci mai optimisti nu mergu in sperantiele si așteptările loru peste 50—60 de milioane; ei bine, dar in fine: ce este 100 de milioane intr'o tiéra cu unu deficitu permanent de 40—60 de milioane la anu si eu o restante de dări peste 100 de milioane?! Unde pote fi vorbă — intrăstfelu de imprejurări — de lussu si placeri, de economii in capatalie si elocări in hărțile industriale?!!

In scurtu, aci ni vine a minto unu reportu, ce nainte cu vr'o 8 dile ni se fece din Beregsu in Banatu, despre rezultatului recoltei in grău, in care privinția ni se scrise: „trierările facute aretara, că grăul este forte multu, si frumosu ca aurulu, incătu șmenii nostri, vediendu — după patru ani sterili — acăstă binecuvantare, cauta la sa cu ochii plini de lacrime, dar nu de bucuria, ci de dorere! pentru că — atătu sunt de indatorat toti, incătu — nu li va remană nici de pane pana la: anul nou! —

Îta aci in satenii romani din Beregsu, facă cea mai frumosa a tierii, adeca cea cu recoltă mai escelente; dar — vai ce pucine părți au o recoltă ca la Beregsu, si apoi — ce vor face bietii cei cu recoltele slabe, de că plangu in Beregsu cei cu recoltă esclente!!!

Dicem deci si noi: să nu ne amagim!

Dietă Ungariei.

In siedintă de marti 21 iuliu n. a. c., sub presidiulu ordinariu, după cele formalise prezenta petiuni, ce se stramețu comisiunii petitionarie; si se fissedia, ca siedintele in viitoriu, pana la finirea desbaterii novelei, să se tienă de la 9—2 ore.

Urma ordinei de di: Continuarea desbatării asupra §-lui 6 din novelă elektorale.

L. Dedky accentua tendintă reacțiunaria a §-lui si se pronuncia pre langa sustinerea disputatiunilor din 48.

I. Szojmos cere, că să se condiționeze dreptulu de alegere a celoru insirati in §-lu 6 — prin solvirea contributiunii de celu pucinu 10fl.

E. Mukics propune, că să se cera in totu loculu nu 105 fl, ci numai 100, ca si Szeder-kényi.

**) Această este celu mai poternic esportu, de care pote să fie capace Ungaria! Si — să luăm bine a minte, că atare recoltă si esportu, numai o data a avutu Ungaria de 25 de ani; precandu ea regulat pentru imprumuturile sale si causele comune, fie-care anu platește afară din tiéra ca la 100 milioane! De unde e, că Ungaria este in passivitate permanentă, ca propriamente lucra si trecesce pentru profitul strain-

V. Babesiu: Numai cu pucine cuvinte doresce a se pronuncia pentru totă emenda-mentele din stang'a, fiind că totă sunt mai bune, mai liberali de cătu testulu legii de sub intrebare. Incredintădă pre on. Casa, că nici nu i este intentiunea, nici interesulu a protrage discusiunea; dar crede, că lungirea disputelor nu este vin'a oposiției, ci chiar a guvernului, carele intră totă si prin totă puncturile atacă liberalismul; de că guvernul si cu partit'a sa a urmatu intră totă interesulu seu, de a restringe si eschide pre-tindină elementele liberali, crede că trebuie să reconoscă, cumca oposiția are nu mai mica obligație de onore, de a se opune acelei tendințe si de a aperă interesele alegorii, cari au ales'o si au trams'o aici.

Reconoscă, că prin §-lu de sub intre-bară mai vertosu alegorii magiari de prin orasie se despăia de dreptu, dest nu eschisiv-mate numai acel'a, — tocmai insa pentru acăstă fiind că vede, cum se tiinde a se isbi pana si liberalismul si democratia magiara foră crutări, cea ce tiene de o mare nenorocire pentru patria, — chiar pre cum barbatii democratice si liberalismul din stang'a este remătă propunerile Romanilor in privința Transilvaniei si celoralte părți ale tierei, si elu si-tiene de detorintia a sprin-gini emendamentele oposiției magiare la acestu §. (Aprobări.) —

La votare se primisce §-lu 6, [conforme testului originariu.

Asemenea se primește §-lu 7 fara ce-va modificare.

Urma §-lu 8, care pretinde ca ei indrepatati prin §-ii 6 si 7 să fie avutu acăstă indreptare celu pucinu cu unu anu nainte de conscriere.

E. Horn arăta nedreptatirea acestui §; căci prin elu se lipsescu de dreptulu de alegere multime de indrepatati si inca căte pe 3—5 ani, adeca pana la o alta conscriere.

D. Szilágy splica, că §-lu e forte justu, de ora ce pretinde unu ce securu si stabile, pentru a exercia cine-va dreptulu de alegere, er nu să imbrace acelul titlu numai pana trece alegorile. Arăta, că neprimindu-se acestu §, s'ar face nedreptatire proprietarilor de pa-mentu, căci pre candu acestia au titlu permanente de a fi alegorii, pre atunci industriarii si manufaptori si s'ar potea folosi de dreptulu de alegere după unu titlu momentanu.

Mai vorbescă cătiva oratori parte pen-tru, parte contra; la votare inse se pumesce redaptiunea originaria cu 96 contra 81 voturi.

Urma §-lu 9, care investescu dreptulu de alegere foră privire la venitul, el numai după puseiunea sociale, inteligenții.

I. Steiger, doresc să investescă si pre-veterinari; Al. Gubody pre preparandii ab-soluti; D. Horvath pe cantorii diplomiati; A. Lazar pe redactori si pe neguțatorii diplomiati; Al. Almásy pe honvedii din 48; K. Szatmáry pe membrii societății Kisfaludy ane.

St. Majoros propune ca să se investescă cu dreptulu de alegorii toti individii, foră diferintia de sexu, cari numai au obtinutu vr'o diploma de specialitate.

V. Bebesiu — inca face o popuneroa carea după stenografia sună: De că vom considera sursele, din cari am derivat pana acumă indreptatirea, cu care am investitul pre cetățieni pentru participarea la alegore, respective, de cătămu faptori, pre cari s'a intemeiatu dreptulu de alegere: apoi vom afa, că pana acumă numai doi astfelii de faptori, două base de dreptu au aflatu reconosciintia: possessiunea si respectivmente averea; a dō'a indreptatirea istorica, adeca nobilimea.

Cu §-lu 9 am ajunsu la inteligenția ca la unu alu treilea faptore. Eu acestu faptore lu-tienu de forte indreptatită si- lu si primescu; insa — vi marturisescu, că astă bas'a cuprinsa in §. de pre angustă; pentru că eu asiă scu, cumca in statu essiste inca unu faptore, si de inteligenția si de me-ritu, inca mai poteriu de cătu totă cele mai susu atinse, unu faptore foră de care patria nu poate să suste, si căruia patria, special-minte acestu corpu legiuitoriu este oblegat cu reconosciintia, dar care in §. 9 nu astă reconosciintia. Acestu faptore după mine este — aperarea de patria.

Eu nu numai pentru aceea punu mare temeu pe acestu faptore, pentru că servitiul seu in patria este celu mai mare servitul,

si din acea consideratiune, căci elu de o data este insocutu si de adeverata inteligintia. Eu pre multă azi regretă, de către patria mea s'ar dice, că nu voiesc se reconoscă celu mai mare meritul in statul publicu. Apoi este si ramane nenegabile, cumca — de către esiste meritu in statu, este acolo, — unde cetățianul sacrifică din viață sa dela €, 7, pînă la 12 ani si mai multi, pre care timpu chiar este eschisul dela esserciul dreptului politicu, si forte desu, candu retorna in viață cetățeniea nici că mai este capace de a-si căsciga panea de totă dilele.

Din aceste consideratiuni eu propun onoratei Case unu emendamentu in acăsta privinția, si credu, că — de către justificabile dispusetiunea legii, ca pre timpulu servitului activu in armă, nime să nu aiba dreptul de alegere, apoi de alta parte intocmai nejustificabile ar fi, după *implinirea definitiva a servitului celui mai greu alu patrii*, a denegă re-conoscerea acestui meritul prin denegarea dreptului de alegere, dōra pentru aceea, pentru că — pre timpulu greului servitul n'au fost in stare a căscigă venitul de 500 fl. casi functionari cei ce după acăsta suma de venitul au dreptul de alegere.

Emendamentul meu este:

La §. 9, alineatul antau, in lini'a ultima să se adaugă:

In fine toti aceia, cari au corespunsu pe deplin indatorirelor de armă, in armata comuna, la milita său marina, după ce s'au demisionat său pensionat definitivante! —

Fiindu timpulu inaintatul Siedintă se redica la 2 ore d. m.

In siedintă de mercuri, 22 iuliu n. a. c. sub presidiulu ordinariu, după cele formalise prezenta mai multe legi sanctiunate, pre cum si petiuni, cari din urma se stramă comisiunii petitionarie.

Urma ordenea de di: *Continuarea desbatării asupra §-lui 9 din novelă elektorale.*

La acestu §, pre langa amendamentele din siedintă precedente, se mai facu si acu unele ne-nsemnate; majoritatea inse, punendu-se §-lu la votare, lu-primesc după cum fiu presentatul de comisiunea centrală, respingendu astfelii totă amendamentele facute.

§-ii 10 si 11 se primescu, după pucine capacitați imprumutate, conformu redap-tiunii originarie.

Urma §-lu 12, prin care se declara de lipsiti de dreptulu de alegere, atâtă activu cătu si passivu: delincenții, chiar si cei politici, pre tempulu cătu sunt in prisone, fi si numai preventiva, asemenea bancrotatii si cei ce n'au solvitu darea statului in anul precedentie conscripțiunii.

T. Pechy recomanda eschidorea disputatiunii ultime, căci acăstă nu numai că face mare afrontu legii din 48, carea nu fisase atare condițione, dar nu tiene contu nici de nonormalile relațiuni climatice ale tierei, cari — lipsindu institutiuni de statu, ca să ajute pre cei loviti de calamitățile naturale, mai numai ele eschisiv produc restantele de dare. Accentua inca că execuțarea acestei disputatiunii e forte anevoioasa si imprecunata cu multe nedreptă-tiri eventuali. — Recomanda inse aci, ca să se incerce delaturarea restantelor prin introducerea de alte disputatiuni mai redi-cabile, er nu prin dispozarea de dreptulu de alegere, ceea ce e forte nejustu si produce indreptatita machinie in adeveratii patrioti caziuti sub asprimea sortii.

Se alipesc deci votului separatu, care cere eschiderea disputatiunii relative la despozarea de dreptulu electorale activu si pas-sivu a restantelor cu darea de unu anu naintea conscripțiunii.

P. Sontagh pledăea pentru votul separatu, dar propune eschidorea si a disputatiunilor relative la deliciile politice, căci locul cestoru din urma nu e in legea electorale, ei in cea de presă, carea si asiă e destul de rigurosa. Arăta apoi intenținea reacțiunaria si provocatoria a acestui §, care tientesc a despozi de dreptulu electorale pre o parte insemnată a inteligintei, pre diaristi adeca.

A. Pulszky apere versiunea comisiunii centrali; căci daca se face unu omu inteli-ginte partasii la crime, atunci acesta trebue mai asupra pedepsit, de cătu celu mai ne-investit; asemenea daca celu sermanu grigesce să-si solvesca darea — după cum ne

nu si-o platesce, desi ar avé de unde, — atunci pre acest'a trebuie să-lu pedepsim mai aspru.

E. Huszar arăta necoresponsabilitatea si nedreptatirca dispusetiunii relative la restantieri, si de aci se alipesce votului separatu.

G. Remete, acusandu pre Pulzsky A., că elu a votatu toté legile cari dela 67 incóce adusera tiér'a la propastia, i combate argumentele aduse pentru testulu proiectului comisiunii centrali si se alipesce votului separatu. —

I. Helfy, atingendu, despre confedera-tiunea Dunaréna séu orientale, precum s'a aretatu in nrulu 55 alu Albinei, — combate dispusetiunile proiectului si cere eschiderea intregului § subversante, inlocuindu-se prin dispusetiunile legii din 48 referitorie aci, si cari regulede espresu, că dreptulu de ale-gere nu-lu potu esserse aceia, cari sunt sub coreptiune pentru fapte de necreditia, contrabanda, rapire, ucidere si tetiuaria.

K. Eötvös apéra testulu comisiunii cen-trali, căci — de o parte nu doresco ca pre-delicentii de presa să ii duca intre panduri, ea să-si essercite dreptulu de aleger, er de alta parte tiene nedreptu a lasá cuiva esser-cerca de drepturi cetatiennesci, fora a cere de la ei mai antaiu implemirea detorintielor de cetatiani.

Siedint'a se redica la 2^{1/4} ore d. m. —

Discursulu

deputatului national Ioanu Popoviucu-Deseanu, rostitu in adunarea deputatilor Ungariei, la 23 iuliu, a. c., la §. 12 alu novelei electorale.

On. Camera! mai nainte de tóte gasescu de cuvenintia a declará, că sustienu opiniuna separata, pentru delaturarea puntului 5 din §. 12 alu legei electorale. Si fiindu-că acésta opiniune separata a fost desvoltata dejá cu forte multa elocintia, nu afu de nece-sariu, a faco o mai adunca scormonire de argumente, pentru sustienerea ei; dar nu me potu totusi conteni, de a risca si din parte-mi unele observatiuni.

Onorab. meu colegu, Augustu Pulzsky, ba chiar si insusi dlu ministru de financie, precum si alti domni din partid'a drépta, au accentuat in mai multe ronduri reciprocitatea drepturilor cetatiennesci; ince, dupa pararea mea, domni'a loru n'au aplicatu tocmai corectu acelu principiu de dreptu.

Anume, principiul de dreptu, dupa pararea mea, este că toti cetatienni, cari se bucura de drepturile unui statu, trebuie totodata să aiba parte si de detorintie corespondiente; — principiu, din care apoi resulta firoscu, că acele detorintie trebuesc si indeplinite. Deci eu, din partea mea, nu gasescu prè bine aplicata acea deductiune, că indeplinirea detorintelor trebuie să premérge practicării drepturilor. Intr'un statu, unde drepturile si detorintele cetatiennesci se basé-dia pe legi positive, asia ceva credu că nici nu pote avé locu, deórace statulu are dreptulu si poterea de a constringe pe cetatienni sei la indeplinirea acelora detorintie.

Si eu credu, on. Camera, că forte slaba si ticalosa trebuie să fia puterea unui statu — atunci, candu ea nu are alte mediloce pen-tru constringerea cetatiennesci sei la indeplinirea detorintelor loru, decătu numai prin medicolu de a le detrage drepturile politice.

Se dice, că nu se platesce darea. Este adeveratu, că forte reu se platesce, si că forte multe restantie de dare se afla in tiéra; dar intrebui: ore cau'a acestui reu consiste ea in acea lacuna, ce a^z essistat pana adi in legea electorală, prin neintroducerea acelui dispozituni, că — celu ce nu si-platesce contributiunea nu pote usá de dreptulu electoral? — Nu, dloru! Caus'a acestui reu a consistu si consiste in lips'a de legi bune pentru contributiune; consiste in aceea că stringerea contributiunei nu este regulata astfelu, incătu să pote corespunde asteptării. Din acésta consideratiune, On. Camera, eu credu si sustienu, că introducerea acestei dispositiuni in legea electorală, este pe deplin gresita si necoresponditora scopului.

Dar acésta a dispositiune este totodata nejusta, si lovesce — pre terenul practicei — in principiile egalitathei de drepturi:

Anume: §-lu de facia, respective punctul 5 din acestu §. alu proiectului de lege pus in desbatere, pretinde nu numai de la

cis de la alegetorii comisiunilor municipali, pentru că aceia-si alegetori alegu pe deputati, cari alegu si comisiunile municipali. Dar comisiunile municipali constau din două părți, anume: din membri alesi si din viriliști. Apoi legea nu pretinde, decătu de la membri alesi si do la alegetorii acestorui, ca să-si platésca dările, er pre virilisti ii lasa ne atinsi.

Am auditu' accentuandu-se, că are să le vina rondulu si virilistilor, cu alte cu-vinte: are să se introduca unu regulamentu de constringere, prin care si acestei-a inca voru trebuil să-si achite dările. Ei bine; dar daca este asiá, apoi atunci de ce nu s'a amanatu acésta dispositiune, pana atunci, candu se va aduce o lege de contributiune, egala-mente impunetória pentru toti cetatiennii patriei, cari voru să usedie de drepturile politice, aiba acestea ori ce titlu si temeu!?

Mai este inca o imprjurare, destulu de importanta, care vorbesce contra acestei dispositiuni. Anume: Legelatiunea nostra se băsălia pe sistemulu de duoue Camere. Un'a din aceste este Camer'a inferiora, adca acésta on. Casa; cealalta este Camer'a superiora, adca cas'a boierilor. Acum, D-loru, conform §-lui de facia, membri acestei Camere nu potu să fia, decătu aceia, cari se alegu pe bas'a indeplinirei detorintelor contributionali, pe caudu membrui Camerei boeresci potu se fia si acei boeri, cari nu si-platescu dările. Din aceste consideratiuni, On. Corpul legiuitoru, eu am avut — credu — dreptate, candu am disu mai nainte, că acest'a dispositiune este neju-sta, fiindu că lovesce in principiile egalitatii de drepturi.

Er' apoi, fiindu vorb'a despre aceea, că cineva numaiatunci potu să-si exercito dreptulu electoralu, daca mai antaiu si-a platit contributiunea, cu alte cuvinte, daca a indeplinitu conditiunea corespondientória dreptului electoralu, — acésta numai atunci ar potu să aiba locu, candu contributiunea ar fi o indetorire voluntaria. — In casulu acest'a inse ar trebuil să se dica volenti non fiat injuria, adca acelu ce nu platesce contributiune să nu fie alegetoriu, si din contra: celu-ce nu vrea să fie alegetoriu să nu platésca nici contributiune.

Ci, Dloru, voiu face inca si acea intre-barare: ore cetatienni patriei nu posiedu ei in statu si alte drepturi cetatiennesci, decătu numai dreptulu electoralu?

Dar acésta este abia o parte numai din complessul drepturilor politice practicabile in Statulu constitutionale. Daca dar cetatiennii sunt indrepatatiti la mai multe favoruri din partea statului, atunci contributiunea ce lite pretinde ca să platésca nu stă in justa propor-tiune cu essercituul dreptului electoralu; deci guvernulu si comisiunea centrala ar fi trebuitu să calculedie, căta parte din contributiune corespunde dreptului electoralu, care este numai o parte din complessul drepturilor cetatiennesci; numai atunci ar fi potutu, să stabilésca proporțiunea justa intre practicarea dreptului si esecutarea detorintiei cetatiennesci.

Să mergem inso mai departe. In sensulu deductiunii logice de mai nainte, acei ce se eschidu dela beneficiulu dreptului electore-lare, n'aru fi tienuti a indepliul nici o detorintia vis-a-vis de statu, precum sunt tienuti aceia, cari practica acestu dreptu. Ci, Dlcru detorientiele cetatiennesci facia cu statulu, consistu ele numai in indeplinirea contributiunei, nu consistu ore si in faptulu, de a sacri-fică pungele si vieti'a pentru binele patriei? Dar atunci vreau să intrebui, ce locu a destinatui on. ministeriu si on. comisiune centrala in legea electorală pentru aceia, cari si- indeplinescu derorinta vis-a-vis de statu sacri-ficandu sange si vieti'a? — căci in tr'aderu, statulu aru fi detoriu să le acorde drepturi eures-pundietorie acestoru sacrificie; cu tote aceste in projectulu legei de facia, acestia, intru cătu nu au alta calificatiune, sunt cu totu delaturati din cadrul dreptului. Să nu se dica dara că mantienarea puntului 5 este ne-cessaria pentru motivulu, că practicarii de drepturi politice trebuie să corespunda indeplinirea de detorintie.

Să mai disu apoi, D-loru, că in pri-vint'a contributiunei mai pucine de 120 fl. esecutiunea potu să se amane. Acésta e forte frumosu, si s'ar potu considera dreptu unu favoru deosebitu, ince si o cursa periculosa

deveni fapta prin impregiurarea, că cetatienni respectivi, usandu de acestu favoru, nu si-ar plati contribuuintiunea la timpu si astfelu deodata s'ar tredí, că sunt eliminati din numerulu alegetorilor, dar acest'a desceptaro a loru ar urmă securu numai dupa inchie-iarela listelor electoralăi.

Acestu punctu alu §-lui de sub desbatere mai are inca si o alta parte slabă, din care potu fi criticatu. — E constatatu adeca, că elu nu va mediocri catusi de putieni incurgerea remasitelor de contributiune, precum si a declaratu-o si insu-si d. min. de interne, candu a respinsu emendamentul d-lui dep. Oláh. Din acest'a apoi firesce urmedia evidentulu adeveru, că — de facto — nici este in intentiunea acestui punctu midilocirea incurgereei contributiunei, deorace se vor gasi cătu de multi proprietari de aceia, cari, pre langa cele mai considerabili remasitie de dare, totu-si voru fi pusi in pozitii de a si-potu esserse dreptulu electoralu; densii adeca voru avé atât'a minte, incătu să-si cumpere intr'antu altu districtu unu petecu de posessiune, cătu li-pote fi de ajunsu pentru obtienerea dreptului electoralu, si astfelu eludandu legea, pre de o parte voru usá de dreptulu electoralu intr'antu modu estinu, fara a si-plati remasitie cele mari de dare, pre de alta parte banii economisati astfelu prin ne-achitarea remasitelor ii-voru intre-buintă pentru scopuri vantajiose numai loru insisi la alegeri.

Se prevede mai departe in acestu pro-jectu de lege interdicerea corumperei alegetorilor. Mi-reservu dreptulu de-a mi face la timpul si loculu seu observatiunile cu-vintiose in acest'a privintia. *)

Acuma vreau să notificu numai atât'a, că tocmai prin puntulu 5 din acestu § se deschide un'a ocasiune forte potrivita pentru corumpere, prin — imprumutare. Anume, celu ce va voi să-si puna candidatur'a in vre-unu colegiu electoralu, n'are decătu să dee bani imprumutu (alegetorilor, pre cari contédia, pentru ca aceia să-si pota astufeliu achită datoriele contributionali. Acésta manevra — firesce — nimene nu-o pota tassá de corumpere, pentru că a imprumută este iertat; cu tote aceste inca in realitate acésta manevra nu va fi nimic'a alt'a, decătu corumpere.

S'a disu apoi in acésta Camera, că cetatiennii statului nu posiedu virtutea, de a si indeplini ingagiamentele facia cu statulu. Este pre adeveratu că, dările nu se respondu cu destula exactitate; inca eu nu credu tosusi, că acésta s'ar potea numai tocmai — lipsa de virtute. Reulu acest'a fara indoie la trebue atribuitu numai pozitii constrinse a contribuibilitelor, lipsei de moneda la biét'a seracime, si alteru calamităti. Nu se aduna apoi contributiunea si din o alta cauza, anume din cau'a regulamentului de stringere a contributiunii, carele este atât'a de defectuosu, incătu nici pre de parte nu corespunde scopului. Deci, acea lipsa de virtute, care s'a ob-servatu pana acum in indeplinirea contributiunei se va sustine si pre viitoru si inca se pote că in proportiune mai mare, deo-race poporulu, candu va observá efectele acestei legi, dieu, nu va să gasesca pre mare placere in ostensula practicării dreptului electoralu. Guvernulu fara îndoială va să cas-cige priu acésta, deorace, precanu acésta a dispositiune va răsi si mai tare inca sirurile alegetorilor elementul opositionalu, pana atunci elementele, pre cari s'a basatu in totu de a un'a si se basadia inca si ad: — guvernulu voru immulti cu percente considerabili.

Ei, D-loru, nu numescu pre functionari de — proletari; dar esperint'a de tote dilele ni-a aretatu si ni arëta, că densii in totu de a un'a tienu cu guvernulu. Eu ince nu li-imputu acésta, voi numai să constatu, că acestia nici odata nu potu ajunge in pozitii de a nu si-plati darea, deorace ea li se subtrage din gagia. Ei dara totu de a un'a voru fi in esercituul dreptului electoralu. Asemenea elementu sunt si capitalistii, căror'a mai bine li-place să adune, decătu să platésca — procento. Acestia apoi numai din motivulu, ca să nu platésca statului mai multu, adeca cele 6%, totu de a un'a si-vor plati darea cu esactitate si astfelu vor figură permanentu in listelor indrepatatiti la urn'a electorală.

Aceste elemente ince sunt totodata acc-

lea, cari sustienu ori ce guvern, fia acel'a absolutisticu, fia constitutionalu, — pentru că, spre a-si assecură banii, au trebuita in totu de a un'a de ajutoriul activu alu guvernului. Acestea sunt elemente independenti, si puntulu 5 din §. 12 alu legei de facia, tocmai acestor elemente li assecura preponde-renta' facia cu elementele nedependenti.

S'a sustienutu in acesta On. Camera de catra unii d-ni deputati, că tocmai contribuabilitii cei mai avuti sunt in restantia mai mare cu darea, si dlu min. de interne si-a esprimatu dorint'a ca deputati respec-tivi să-si probide acésta assertiune. Eu ince asiá pricepu cau'a, că acei d-ni deputati respectivi n'au voituri prin assertiunea loru, de cătu să apostrofie in modu indirectu guvernului, pentru ce nu dispune astfelu, incătu stringerea acelora restantie să se esecute cu deplina rigore.

Dar facia cu acest'a apostrofare, eu asi fi acceptatu de la onorab. d. ministru, ca să produca — tocmai in interesulu guvenului — argumente solide spre combatere; lucru, care d-sale potu să i fia cu atât'u mai lesniosu, cu cătu că tote datele necesarie i stau la dispositiune, pre candu acei ce l'au combatutu de securu nu dispunu de ele, celu pucinu nu dispunu in proportiunea in care dispune dlu ministru.

Dupa tote aceste On. Camera voiu trece la reflectarea asupra punctelor 1 si 2 din acestu §, si fiindu-că nu voiu să abusezi de pacientia orabilor d-ni deputati, promitut a fi cătu se pote de scurt la vorba.

De căte ori a venit pre tapetu vorba, că, prin legea de facia ar trebui să se accorde drepturilor o extensiune mai mare, si legea să se traduca in mai liberala si să se basdeie pre principiul egalitatii de drepturi, totu de a un'a sa objectat in partea adversa a Camerei; că acésta nu se pote, de-óra-ce presentulu pro-jectu de lege, nefindu altu-ceva, decătu o interpretare a legilor din 48, asemenea i-chimbări essentiali nu se potu introduce in-tr'insulu, fara a jigni acea lege. Apoi, D-loru, daca privim punctul 1 din § 12 alu acestui proiectu de lege, trebuie să observăm indata, că dieu acest'a se-abate forte multu de la punctul corespondentului alu legei din 48, de-óra-ce acolo erau fissate anume crimele, in urm'a comiterii caror'a cetatianulu si-pierdea dreptulu electoralu; punctul de facia ince nu numai că nu contiene o dispositiune mai liberala, dar' este acésta grea pedepsa, chiar si asupra delictelor, care e unu conceptu atât'u de vastu si elasticu, incătu la unele ocasiuni pote să despoile pre forte multi ale-gatori — de votu, deórance pote să cuprindu in sine si delicto séu mai bine gresielii de acele cari abia se pedepsescu cu arestu de căte-va ore, pre candu insusi proiectul de lege nu admite perderea votului, decătu numai in limitele duratei pedepsei de inchisore. Astfelu D-loru, se pote intemplă, ca cineva tocmai in tempulu compunerei listelor electoralăi să fie arestatu de facto, pentru oarecare delictu comis fara intentiune chiar, — lucru ce se pote intemplă ori cui, si éta, că acelu alegetoriu, de si si-a espiat u pecatulu indata dupa incheierea listelor elec-torale, totusi — in sensulu punctului de facia — devine despoiatu de dreptulu electoralu pre timpu de unu, doi, séu chiar si trei ani. Apoi acésta a dispositiune, on. Camera, ar fi grava nedreptate.

Din acésta causa deci, am onorea a pre-sintă unu amendamentu, in sensulu caruia testulu, care se incepe cu cuvintele „cari” si pana la cuvintele „delicto” este a se sterge din punctul 1 alu acestui paragrafu si a se inlocui cu acestea: „acei, ce sunt condamnatii in urm'a comiterii delictelor prescrise in punctul 2, § 5 din legea de la 48, — in de-cursoara duratei pedepsei sunt opriti de la votu.”

Este adeveratu, că dlu dep. C. Csemeghi a facutu amintire aici si despre delicto ce se potu comite prin pressa, cum sunt anume agitatiunile séu provocările la arme. Dar amendamentul meu nu slabescu cătu-si de pucinu legei; deorace in §. 5 din legea de la 48 este semnalata anume infidelitatea catra tronu, tradarea de patria etc. fara a se face osebire, daca asemenea delicto s'ar comite prin pressa, ori pre altu terenu. Fiindu dara că tote acestea sunt prevideute in §-lu amin-

in punctul 1 alu §-lui 12 din acestu projectu de lege.

Dupa parerea mea, punctul 2 este mai necorrectu, mai nejustu inca si decatul punctul 1. Este unu adeveru generalmente recunoscutu si accentuatu de catra toti oratorii, cari au luat inaintea mea cuventul in acest'a cestiune, — ca pre nedreptu se aplică forte adese ori arrestul preventivu. S'a accentuatu inse totu o data si aceea, ca arrestul preventivu este reclamatu de interesulu justiei si ca prin urmare, de si contine ore cari umbre de nedreptate, elu trebuie tolerat u in intre institutiunile statului. Ei bine; acest'a o recunoscu si eu, dar tocmai pentru ca arrestul preventivu inca nu probedia unu delictu deseversitutu, eu nu potu admite, ca cetatienei preveniti se fia inca si despoiatu de dreptul electoralu. Dlu dep. Csemeghi a mai disu apoi ca d-sa nu pote concordau cu conceptele d-sale — faptulu, ca unu arestone se fia adusu, buna ora de la Illova — intre panduri la urna electoralala.

Acet'a, d-loru, nici eu nu o aprobu, cu alte cuvinte si eu sum de parerea, ca cei ce sub decursulu votarei sunt de facto condamnati la inchisore, seu se afla in arestul preventivu, se nu fia admisi la urna; inse nu potu admite, ca ei se nu fia admisi nici in listelete electoralali, deorace espirandu-le pedepsa a inca inainte de alegere, ar fi nejustu se li-se denegu dreptul de votisare, numai din simpla causa, ca pre candu se compuneau listelete electoralale, densii se aflau in arestu.

Din acest'a causa, am onorea a presintat inca unu amendmentu, care se resuma cate-

gorie in urmatoriele: „Punctul 2 din § 12 se sterga cu deseverisire din projectul de lege.“

Acestu amendamentu cu atatul mai vorsu lu-recomandu spre admitere, cu catu ca in privint'a condamnatiloru, pre cari nici eu nu sunt de parere a ii aduce intre panduri la urma, — se poate intercalá o dispositiune potrivita la §. 73, prin acea modificar, ca in locu de fras'a: „dreptulu de votare compete numai acelor'a, cari sunt trecuti in listelete electoralali“ se se dica: „dreptulu de votare compete numai aceloru alegatori trecuti in listelete electoralali, cari nu se afla da facto — arrestati prin sentintia judecatorésca.“ Prin acesta modificatiune proiectulu de lege ar corespunde apoi scopului si n acesta privintia.

In fine, D-loru, voi se notificu, inca atat'a, ca punctul 2 din acestu § se afla totu odata in contractiune si cu insa-si legea; deorace punctul 3 din acestu § dispune, ca numai acel'a suntu privati de dreptul electoral, cari sunt condamnati in virtutea legei la perdearea acestui dreptu; apoi §. 91 cu urmatóriile erasi cuprindu totu dispositiuni de acele, cari precisedia lamurita sentintiele judecatoresci cari cuprindu intr'insule perd-reia dreptului electoralu. Asiada dar inca odata sustinu, ca, aru fi forte nedreptu si necorrectu, ca pe arrestari preventivi, despre cari inca nici se scia, daca in adeveru sunt culpabilu seu basile-i-punemu in tr'o categoria cu criminalistii condamnati prin sentintia judecatorésca.

Daca deci, D-loru deputati, facia cu totu aceste argumente totusi nu veti respinge aceste puncte eronate din presentulu projectu de

lege, parerea mea este, ca ve veti blama inautea intregei lume juridice; — si-pentru-ca acest'a se nu se intempe, mi-ieu voi'a dar' a recomandu inca odata amendmentele mele spre primire! —

Varietati.

(Adresa de incredere, stima si amóre,) pentru dlu advacatu Gruia Liuba, ce astazi dejá a trei luna gusta libertatea magiara de pressa — in penitentiariulu politicu de Vatiu, — ni se tramise din partea intregei poporatiuni a locului seu natale, Maidanu in Carasiu, spre publicare in „Albina“, pentru ca domnii cei poternici se véda cum poporul si stima pre fiii cei bravi ai sei, ér—candu ei cadu sub arm'a discretiunii domnilor de la potere — nu numai ii stima, ci li adora chiar! Ni se tramise in originale si cu rogarea, ca se publicamu si numele töte! intre cari — in frunte sunt ale domnilor preoti, apoi a invetitoriului, comerciantului, epitropiloru, juratiloru etc. etc. Se afla subscrisi mosnegi de peste 80 pan'la 90 de ani, caci casi Maidanulu, abia credemus se mai fie satu cu atat'a mosnegi adunciti in betranetie! Fiindu insa ca, dlu Liuba, preventiu despre acesta adresa, inca nainte de sosirea ei ne a rogatu, ca se no publicam, caci magulirea cuprinsea in ea i vatemu sentiu modestiei, ne afanduse densulu demnu d'a figurá de martiru national in lumea romana: de aceea luam numai notitia pre scurtu de acesta adresa, pentru a carei, si a tramitatorilor ei caracterisare mai amintim inca atat'a, ca dintre 110 subscrisi, 75 sunt cu man'a propria! — Ati auditu

contrari ai nostri! Audit! si voi, domni ministri din Romania libera: In muntii Carasiului din Banatu, intr'o comună romana de vr'o 200 de case, 75 de adulti sunt, cari sciu celi si scrie, — ce e dreptu, cei betrani, numai cu chirilice, insa cei mai multi cu literale si ortografi'a romana moderna! Ce alt'a scimus se dicem, de catu: se traiesc Maideanulu! bravulu loru vechiu docinte Sofroniu Liuba, si ambii bravi domni preoti Danilu Liuba si Adamu Popoviciu! — De alintre avemus a spune, ca propriamente — asi se vede, ca si cum acea démina comună ar fi locuita in prevalintia totu de familii Liuba, afandu-se intre cei 110 subscritorii — 28 Liuba dar — nota bene, pre pucini cu acelasi prediciu, adeca mai fie-care familia avendu inca ali treilea nume de distinctiune, d. e. Paunu Liuba Marcu, Petru Liuba Codreanu, Pavel Liuba Miclău, Gruia Liuba Vilimiri, etc. etc.

(Concertu si Balu.) Cu ocasiunea adunarii generale a Asociatiunei romane Transilvanene, dupa cum tocmai primiramus inscriintare, se va tiené, la 10 aug. (29 iuliu) in pavilionulu din gradin'a Curiei-mari Concertu in onoreea si beneficiul Asociatiunei. Inceputul va fi la 8 de sera; la fine se va trage loterie a pentru terminarea bisericiei din Deva. Preturi de intrare sunt — pentru locul primu 1 fl; pentru alu duoilea 50 cr. v. a. — Mane-dia in 11 aug. (30 iuliu) se va tiené in Salele comitatului Balu, totu in onoreea si profitulu Asociatiunei, cu inceputul la 9 ore se a si pretiurile de intrare — 1 fl. de persoana si 2 fl. de familia. —

Banc'a generala de assecuratiune reciproca „TRANSILVANIA.“

Conspectu despre afacerile semestrului I. 1874.

a) Ramulu focului.

	summ'a assecurata	p r e m i u			daune(dupa detragerea partiloru, cari se portă prin institutiile de re-asseturare)		Summ'a assecurata	p r e m i u			daune(dupa detragerea partiloru, cari se portă prin institutiile de re-asseturare)	
		in numerariu	in vaglii	summ'a	orulu	summ'a		in numerar.	in vaglii	summ'a	orulu	summ'a
Transportu din anulu trecutu	7,962,532	24,171	44	15,051	70	39,223	14	—	—	—	7,699,011	20,781
in cartalulu I.	2,263,877	10,997	27	2,697	68	13,694	95	113	9924	41	3,780,005	17,481
in cartalulu II.	1,734,202	11,345	04	8,151	31	19,496	35	77	3525	17	4,818,804	27,306
Summ'a	11,960,611	46,513	75	25,900	69	72,414	44	190	13,449	58	16,297,820	65,568
Detragendu-se premiele de re-ass. si stornurile	808,980	5,081	39	1,857	79	6,939	18	—	—	—	1,829,049	13,090
Remane pe contulu propriu pana in ultim'a Iuniu	11,151,631	41,432	36	24,042	90	65,475	26	190	13,449	58	14,468,771	52,477

b) Ramulu vietiei.

		Nrulu	Inrate offerte	Nrulu	Estradate politie	premie		daune solvite	
						f.	cr.	f.	cr.
in cartalulu I.		173	100,367.80 cr.	171	99,275.80 cr.	14,512	91	4,173	86
in cartalulu II.		184	92,300.—	166	81,800.—	14,825	47	12,375	18
Summ'a	357	192,667	80 cr.	337	181,075	cr. 80		29,338	38

Directiunea generala.

Sibiu, in iuliu 1874.

BILANTIUL SEMESTRALU

din 30 iuniu 1874, alu

Institutului de creditu si de economii „ALBINA.“ ACTIVE.

	fl.	cr.	fl.	cr.			fl.	cr.
Starea cassei in numerariu la centrala	9207	70	10,103	12	Capitalul de actiuni , 3000 actiuni à 100 flor.		300,000	—
la reunile de creditu	895	42	41		Deposite pentru fructificare		102,825	04
Capitalul de actiuni, rate restante			35,182		Creditori		12,166	59
Portofoliu:			20,070		Fondurile de garantia ale reuniunilor de creditu		43,651	50
cambie de banca	248,922	68	4502		Interesele fondurilor de garantia		2675	59
cambie si oblegatiuni dela reuniuni de creditu	143,649	48	16,080	53	Fondulu de rezerva		6045	32
Imprumuturi ipotecari			114	03	Fondurile de rezerva ale reuniunilor de creditu		432	89
Imprumuturi pe efecte			4595	02	Fondulu de garantia alu imprumutelor ipotecari		465	—
Chàrtie de valore proprie					Dividenda pro 1874		19,320	—
Monete					Tantieme nereditate		360	80
Debitori					Profitu curat		15,515	84
Spese de fondare:								
a centralii si a filialeloru	9536	40						
dupa amortisare de 10% pe 1/2 anu	476	82	9059	58				
Mobiliaru	2726	11						
dupa amortisare de 10% pe 1/2 anu	136	31	2589	80				
Tipariture si carti	1681	41	1597	34				
dupa amortisare de 10% pe 1/2 anu	84	07	6992	58				
Interesese transitive			503,458	57				

Sabtu, 30. iuniu 1874.

Jacobu Bologa, mp. Barอนุ Ursu, mp.
V. presiedinte. Delegatulu consiliului.

Visarionu Romanu, mp. Gustavu Ludwig, mp.
Comptabilu. Directoru.